

Obilné silá a sklady Malacky

Z hľadiska plynulého zásobovania spracovateľského potravinárskeho priemyslu majú svoj osobitý význam skladovacie kapacity na základné suroviny. Prioritné postavenie majú sklady na dlhodobjšie uskladnenie obilnín a olejní - veľkokapacitné obilné silá a podlahové sklady. V trojdielnej sérii vám predstavíme hlavné typy obilných síl a skladov postavených u nás v období od 60. do 90. rokov minulého storočia. Obdobie budovania veľkokapacitných síl vrcholilo koncom 80. rokov. Transformáciou ekonomiky v roku 1989 a ukončením centrálne plánovaného hospodárstva sa skočila éra ich výstavby. Dodnes slúžiace vybudované skladovacie kapacity sú súčasťou nášho priemyselného dedičstva.

Ing. Marek Jakubec, marketingový manažér a vedúci poľnej výroby osiva kukurice RWA SLOVAKIA, spol. s r.o.

OS 1 a OS 2 Malacky

Pôvodný areál na Dielenskej ulici v Malackách tvorili len haly pre skladovanie obilnín, ovocia a zeleniny. Začiatkom 60. rokov v stredovej časti postavili štvorpod-

lažný obilný sklad (prízemie a tri poschodia), vhodný najmä na skladovanie osív, sladovníckeho jačmeňa, strukovín a olejní. Bol stavebne aj mechanizačne dobre vyriešený. Zvislé dopravné cesty nekon-

čia v suteréne, ale na prízemí, kde bola tiež umiestnená strojovňa s čističkou. Štvorcové bunky boli vytvárané vkladáním drevených bočníc medzi železobetónové podpery. Budova stojaca dodnes má tri technologické vežičky. V nich sa nachádzali kolesá, ručne ovládané mechanické rozdeľovače, riadiace rozdeľovanie a dopravu obilia na jednotlivé poschodia. Každá z veží tak obsluhovala 8 buniek na každom podlaží. Dnes sú využívané iba prízemné priestory budovy. Objekt si zaslúži z pohľadu priemyselného dedičstva a priemyselnej architektúry určite našu pozornosť.

V 80. rokoch sa realizovala prístavba budovy pre priemyselnú výrobu krmných zmesí (VKZ). Technologické zariadenia pozostávali zo šrotovníkov, miešarne, aspiračných ciest na separáciu prachu z výroby KZ a zásobníkov na mäkké suroviny pre výrobu krmných zmesí a pre hotové výrobky. V roku 1972 sa realizovala výstavba OS 1 (Oceľové modré silo) s kapacitou 4 800 ton. OS tvorí 12 okrúhlych oceľových buniek, usporiadaných v dvoch radoch. Ľavá strana má

Areál RWA SLOVAKIA na Dielenskej ulici v Malackách pohľad od vstupnej brány, vpravo modré silá z roku 1972 s kapacitou 4 800 ton, vľavo hnedé z roku 1984 s kapacitou 10-tisíc ton.

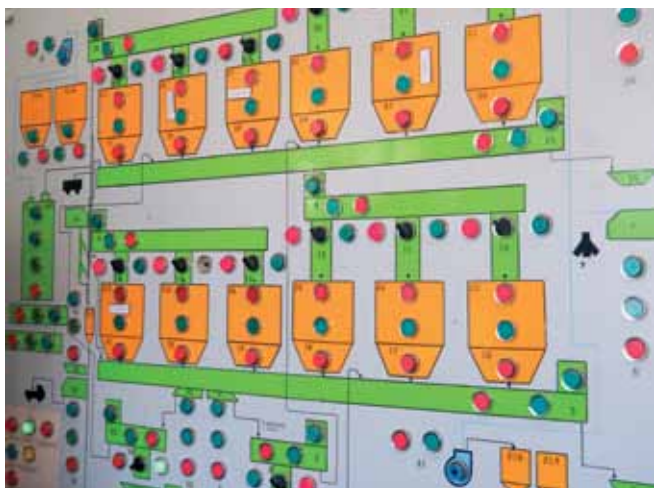
Budova pri vstupnej bráne slúži zároveň ako vážnica, laboratórium pre kontrolu kvality a vrátnica. V pravej časti budovy vidíme odbernú časť vzorkovacieho zariadenia RAKORAF.

Interiér skladu s opornými stĺpmi na ktorých je upevnený systém na uchytenie drevených priehradiek, na fotke v strede zachované potrubné cesty pre samospád obilia.

Pilierové osadenie ocelových zásobníkov OS 1 pod výpustami ktorých je krytý šnekový dopravník na vyskladňovanie.

Ovládací pult velína sila č.1 - technológia prešla v roku 1998 rekonštrukciou.

Vladimír Danihel, vedúci sila Malacky, pri dávkovacej váhe slúžiacej pre plnenie železničných vagónov.

párny počet silových buniek, pravá nepárny. Priemer buniek je 6 m s objemom 500 m³, čo predstavuje skladovaciu kapacitu pre približne 400 ton obilnín na zásobník.

OS 2 (Oceľové hnedé silo) postavili v roku 1984. Desať okrúhlych oceľových buniek typu Z 09151 s priemerom 9 m, kde má každá objem 1 250 m³ a kapacitu 1 000 ton vytvára spolu priestor pre uloženie 10 000 ton obilnín. Boli vyrobené v roku 1983 vo Vítkovických železiar-

ňach a strojárňach Klementa Gottwalda (VŽKG), n. p. Ostrava v Dolných Vítkoviaciach. Prototypovo riešené dvojité dno oceľových buniek u hnedého sila umožňuje priame prevzdušňovanie komodít skladovaných v bunke. Odpadáva tak potreba (na rozdiel od iných typoch síl) ponechávať jednu bunku voľnú na tento účel.

Prijímová časť nákupného strediska je koncipovaná ako 2 príjmové koše pre každé silo, ktoré umožňujú prístup pre

kamiónovú a nákladnú dopravu, ale hlavne priame dovážanie obilnín z poľa traktormi. Reprezentatívny odber vzoriek priamo z kamiónov prebieha počas státnia vozidiel na váhe diaľkovo ovládaným zariadením RAKORAF CEE (Tal.). Systém CONVAC s patentovaným systémom vzdušnej cirkulácie eliminuje tzv. „efekt vysávača“, čím garantuje precízny odber vzoriek, ktorý je maximálne férový k dodávateľom aj nákupcovi. Toto zariadenie bolo inštalované v roku 2003, ako prvé

Celkový pohľad na budovu podlahového obilného skladu zo strechy OS 2, vľavo dnes už opustená budova výroby krmných zmesí.

svojho druhu na Slovensku.

V areáli sa nachádza železničná vlečka vedúca na nákladnú časť železničnej stanice Malacky, ktorá umožňovala vyskladňovanie do železničných vagónov. V súčasnosti sa už nevyužíva.

V roku 1998 prebehla čiastočná rekonštrukcia objektu v časti technológie a v časti elektroinštalácie. Sušenie mokrého tovaru zabezpečuje sušička na zemný plyn typu MC1195 BEM – NG s tepelným výkonom 6 x 0,85 MW od amerického výrobcu Mathews Company (Illinois, USA), vyrobená v roku 1999. Bola jednou z prvých u nás a bola nainštalovaná pri rekonštrukcii sila. Suší sa v nej hlavne kukurica, no je usposobená aj na drobné semená repky. Kontinuálne postupné plnenie do sekcií prebieha zľava doprava a súčasťou je zabudovaný ovládací panel. Existuje mobilná verzia typu MC119, využívaná farmármi v Spojených štátoch.

Prečistenie suchého a znečisteného tovaru zabezpečujú na každom sile aspiračné zariadenia typu ASP-750. Suchý a vyčistený tovar je dopravovaný korčekomým elevátorom – výťahom, o výkone 30 t/h ponad bunky a rozvádzaný horizontálne redlerom nad bunkami. Odtiaľ ide samospádom do zásobníkov. V období 2008 -

Pohľad na detail historicky vzácných drevených dopravných ciest v suteréne VKZ. Je to súčasť priemyselného dedičstva, ktoré je dokladom vývoja technických diel v oblasti obilných skladísk.

2013 bol možný aj príjem bioproduktov, pre certifikáciu BIO-SILO.

Oceľové silá VŽKG Malacky boli jedny z prvých síl postavených u nás a obsa-

hovali množstvo v tej dobe pokrokových riešení.

foto Marek Jakubec, 2020

Ponuka certifikovaného osiva pšenice ozimnej 2020

■ GENIUS

- *Stredne skorá až poloneskorá bezosinatá odroda, špecialista na neskorú sejbu*
- *Najvyššia pekárska kvalita „E+“*

Najpestovanejšia odroda v SR vďaka svojej plasticke. Vysoká tolerancia k rôznym pôdno-klimatickým podmienkam. Dosahuje vysoké výnosy zrna, avšak s tou najvyššou možnou dosiahnuteľnou pekárskou kvalitou. GENIUS je stredného vzrastu so strednou odolnosťou voči poliehaniu a dobrou toleranciou k predplodinám, ako je napr. pšenica alebo kukurica.

■ ARKEOS

- *Najskoršia bezosinatá odroda v sortimente*
- *Výnosový rekordman vo všetkých výrobných oblastiach*

Arkeos je v súčasnosti najžiadanejšia odroda na pečivárske využitie – oplátky/sušienky. Zrno je tiež použiteľné na kŕmne účely a výrobu pšeničného sladu. Odroda je vhodná do všetkých oblastí pestovania, je veľmi adaptabilná na všetky pôdno-klimatické podmienky.

■ EXPO

- *TOP výnos zrna v „E+“ sortimente odrôd*
- *Výborné pekárske parametre*
- *Stredne skorá bezosinatá odroda*

EXPO je nová „Éčková“ pšenica, ktorá dosahuje vysoký výnos zdravého zrna ako v intenzívnej, tak i v extenzívnej technológii pestovania. Je veľmi plasticke a tolerantná k rôznym pôdno-klimatickým podmienkam. Vďaka mimoriadne dobrej odolnosti k fuzáriám v klase je možné odrodu EXPO pestovať po kukurici a po pšenici.

■ YETTI

- *Skorá bezosinatá odroda kvalitatívnej triedy C*

YETTI je plasticke odroda vhodná pre pestovanie vo všetkých výrobných oblastiach. Úroda je tvorená produktivitou klasu s veľkým zrnom s vysokým obsahom škrobu. Odroda je odolná proti plesni snežnej.